

Concept Jaarverslag 2020

Regio Arnhem Nijmegen

Bureau Brussel
&
The Economic Board

Vastgesteld op 3 maart 2021

Zaaknummer: 545512

Inhoudsopgave

Concept Jaarverslag 2020.....	1
Inhoudsopgave	2
Inleiding.....	3
Jaarrekening 2020	4
Een terugblik op 2020	6
Covid-19.....	6
Communicatie	6
Versterkingsproces.....	7
Bestuurlijke tafel	7
PFO Duurzaamheid.....	8
PFO Economie	10
PFO Mobiliteit.....	12
PFO Wonen.....	15
Bureau Brussel.....	17
Bijlage 1 Organogram.....	19
Bijlage 2 Het team	20

Andere foto's zijn uit eigen beheer. Bij stockfoto's staat fotograaf vermeld.

Inleiding

Dit jaarverslag is bedoeld om allen die betrokken zijn bij de regionale samenwerking, raadsleden, bestuurders en partners te informeren over de voortgang van de regionale samenwerking in de regio Arnhem Nijmegen. Een samenwerking die zich sinds 2016 richt op vier domeinen waarop 18 gemeenten zich gevonden hebben om lokale uitdagingen op de schaal van de regio Arnhem-Nijmegen aan te pakken.

Het jaarverslag bestaat uit de financiële verantwoording van het boekjaar en een verslag van de activiteiten. 2020 is het laatste jaar van het Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region. Per 31 december is deze samenwerking opgeheven. Een versterkte samenwerking, de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, is per 1 januari 2021 gestart.

Jaarrekening 2020

De administratie van de regio wordt verzorgd door de gemeente Arnhem, die als sinds de start in 2016 fungeert als gastheergemeente. Hieronder treft u het overzicht aan zoals dat door de gemeente Arnhem beschikbaar is gesteld. De cijfers komen - uiteraard- overeen met de boekhouding van de gemeente Arnhem.

Accountantscontrole wordt uitgevoerd conform de daartoe strekkende regels van de gemeente Arnhem.

Totale baten	Begroot	Werkelijk
Gemeenschappelijke bijdrage 18 gemeenten	1.470.656	1.470.656
Lasten		
Stichting Economic Board	782.259	782.259
Bureau Brussel	298.000	256.342
Bureau Regio	142.072	142.072
Regiodag/regioactiviteiten	12.000	12.331
Communicatie	7.500	
Overige kosten	4.450	
PFO-secretarissen	224.365	167.945
Totaal lasten	1.470.646	1.360.949

De inwonerbijdrage voor 2020, groot € 1,88 per inwoner, is van alle 18 gemeenten ontvangen, gebaseerd op het inwoneraantal per 1 januari 2019.

Het jaar sluit met een overschot van € **109.697,00**. De uitgaven komen nagenoeg overeen met de begroting. Meest opvallende afwijking zijn de kosten van de PFO-secretarissen. Deze zijn in de begroting te hoog ingeschat omdat bij het opstellen van de begroting een rekenmethodiek is toegepast die niet juist bleek te zijn. De kosten voor Bureau Brussel en de overige kosten (w.o. Regiodag en communicatie) zijn lager uitgevallen, wat mede te wijten is aan de pandemie.

Vanuit eerdere jaren was een bedrag van € 41.194,00 nog niet besteed. Dit maakt dat op 31 december 2020 een positief saldo resteert van € **150.892,00**. Over de besteding van dit bedrag wordt het Bestuurlijk Overleg een voorstel gedaan.

De financiële verantwoording ziet op de 'organisatie' van het Gemeenschappelijk Orgaan. De programmagelden die door de 4 PFO's, veelal via de collectezakmethode, worden binnengehaald bij de deelnemende gemeenten, danwel uit bijdrage van provincie Gelderland of Rijk, worden via de betreffende PFO verantwoord. Zoals gebruikelijk is een actueel overzicht van deze middelen niet opgenomen in dit jaarverslag.

The Economic Board

Van de inwonerbijdrage wordt € 1,00 in twee termijnen overgemaakt aan de Stichting The Economic Board als basisfinanciering. Het financieel jaarverslag over 2020 van The Economic Board vindt u op de website [Fout! De hyperlinkverwijzing is ongeldig..](#) The Economic Board heeft laten weten over het jaar 2020 een bedrag groot € 211.525,00 overgehouden te hebben van de ontvangen inwonerbijdrage van de 18 gemeenten.

Bij de aanbidding van de begroting 2021, eind september 2020, heeft zij al melding gemaakt van het voornemen om omwille van de bedrijfscontinuïteit een deel van de middelen 2020 mee te nemen naar 2021. Enerzijds als overbrugging naar de ontvangst van de 1^e bijdrage 2021 medio februari/maart anderzijds vanwege de onduidelijkheid over voortzetting van de gemeentelijke bijdragen voor de 2^e vijfjaarsperiode. Dit heeft er toe geleid dat zij zeer voorzichtig is geweest met het doen van uitgaven in de 2^e helft van 2020.

Besluitvorming over het overschot dat resteert uit de gemeentelijke inwonerbijdrage vindt plaats in het Bestuurlijk Overleg.

Een terugblik op 2020

Alvorens uitgebreider stil te staan bij het werk dat in 2020 door 4 PFO's is verzet en terug te kijken op de activiteiten en resultaten van Bureau Brussel kort enige onderwerpen die speelden in de samenwerking binnen de regio Arnhem Nijmegen.

Covid-19

De Covid-19 crisis heeft ook de regionale samenwerking niet onberoerd gelaten. Na het 1e RegioOverleg(t) op 11 maart, waar de regio te gast was van het college van Heumen, zijn de daaropvolgende geplande samenkomsten van PFO's en Bestuurlijk Overleg voornamelijk online gehouden. Dit betekende dat één van de pijlers van regionale samenwerking, bestuurlijke ontmoeting, op een geheel nieuwe en andere wijze plaats heeft moeten

vinden. Ook de geplande RegioReis in mei 2020, naar Groningen, kon geen doorgang vinden.

Communicatie

De uitvoering van de in 2018 door het bestuur aangenomen notitie *Verbetering informatievoorziening* is ook in 2020 weer stevig doorgezet. De maandelijkse nieuwsbrief van de regio en de nieuwsbrief van Bureau Brussel ('Brussels Lof') hebben een groot bereik en worden goed gelezen.

Voor de interne medewerkers verschijnt sinds de herfst een aparte nieuwsbrief die het proces van versterken en bouwen aan een nieuwe regionale samenwerking toelicht. Deze tweewekelijkse nieuwsbrief voorziet in een behoefte. De abonneelst blijft groeien met collega's die geïnteresseerd zijn in alle ontwikkelingen. Intentie is deze nieuwsbrief ook in 2021 door te zetten.

In 2019 is gestart om vlogs te maken waarin de voorzitter van een PFO of Bestuurlijk Overleg kort verslag doet van wat in de vergadering besproken is. Ook dit initiatief bleek door het noodzakelijk online-vergaderen niet goed uitvoerbaar tegen redelijk kosten zodat in het najaar gestopt is met het maken van de vlogs.

Daarnaast wordt door het regiobureau veel aandacht besteed aan het actueel houden van de website www.regioan.nl. Voornamelijk de pagina Versterkingsproces blijkt in een grote behoefte te voorzien en gaf een actueel beeld van de stappen die werden gezet in het Versterkingsproces onder aansturing van de Stuurgroep Versterking regionale samenwerking.

Daarnaast zijn er meerdere actuele pagina's gecreëerd: res-regioan.nl, regioan.nl/polis/, regioan.nl/woondeal/, regioan.nl/mkb-deal/.

Versterkingsproces

Het Versterkingsproces, gestart in 2019, is in 2020 doorgezet.

Het proces heeft mede door de Covid-19 crisis vertraging opgelopen.

Het bleek voor de Stuurgroep niet mogelijk voor de zomer alle eindproducten ter besluitvorming aan de 18 gemeenten voor te leggen.

De Stuurgroep, bestaande uit de burgemeester Van Riswijk, Bruls, Marcouch en de wethouders Witjes, Fleuren, Derks en Verstand koos ervoor alle afgesproken stappen met belanghebbenden, ondanks de daardoor optredende vertraging, te doorlopen.

Daarmee stond het tweede half jaar in het teken van de gemeentelijke besluitvorming.

De Stuurgroep presenteerde de volgende voorstellen:

- Visie op de regio Arnhem-Nijmegen;
- Regionale agenda 2021-2025;
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen 2020.
- Bedrijfsplan.

De provincie Gelderland wilde graag met de regio samenwerken om zo een gezamenlijke gebiedsagenda voor de regio Arnhem-Nijmegen te laten ontstaan, waarin zowel de regiogemeenten als de provincie hun bestuurlijke, inhoudelijke en financiële bijdragen zullen samenbrengen. Zij is in het hele versterkingsproces actief geïnformeerd en betrokken door de Stuurgroep. De keuze is gemaakt om de nieuwe samenwerking vast te leggen in een nieuw bestuursakkoord dat voortbouwt op het oude Bestuursakkoord (2017) maar dan met de hele regio en triple helix goed betrokken. De intentie is vastgelegd in een intentieovereenkomst die tegelijkertijd aan de colleges werd aangeboden.

Nadat op 6 oktober 2019 alle colleges instemde met de voorstellen, was het de beurt aan de gemeenteraden. Uiteindelijk besloten 17 gemeenteraden positief te adviseren waardoor de colleges over konden gaan tot het aangaan van de nieuwe versterkte samenwerking en tegelijkertijd besluiten tot opheffing van de huidige samenwerking. De gemeenteraad van Beuningen heeft de beslissing uitgesteld tot na de jaarwisseling.

Het hele versterkingsproces heeft de nodige inzet gevraagd van vele bestuurders en ambtenaren uit de regio. Ook voor het regiobureau vormde het secretariaatschap van de stuurgroep, deelname aan het ambtelijk kernteam en alle ondersteunde werkzaamheden (communicatie, financiën e.d.) forse extra inzet die deels is gecompenseerd door de inhuur van tijdelijk ondersteunende capaciteit (16 uur).

Bestuurlijke tafel

Het Bestuurlijk Overleg is in 2020 4 maal bijeen geweest. De eerste keer op de RegioOverleg(t) in Heumen. De volgende 3 geplande RegioOverleg(t) op locatie konden geen doorgang vinden. De vergaderingen van de 4 PFO's, het Bestuurlijk Overleg en de kring van gemeentesecretarissen vonden nadien, overwegend, online plaats op de 3 geplande dagen. De agenda en stukken van het Bestuurlijk Overleg zijn te vinden op de www.regioan.nl. De in 2019 gestarte vrijdagochtendontmoetingen (RegioOntmoet) zijn in 2020 vooral gebruikt om de bestuurders te informeren en te betrekken bij het versterkingsproces.

PFO Duurzaamheid

Dit is het laatste jaarverslag van PFO Duurzaamheid. In dit jaar is het PFO naast de vier reguliere regiodagen, drie keer extra bij elkaar gekomen in het kader van de Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem Nijmegen. Het voorbereidend regionaal ambtelijk overleg Klimaatberaad is acht keer bij elkaar gekomen. Naast besluiten nemen heeft het PFO ook kennis onderling gedeeld zoals over brandpreventie bij zonnepanelen en elektrische auto's en de impact van de Wespandief op windenergie op en rond de Veluwe.

Regionale routekaart

In dit jaar heeft het PFO de voortgang gemonitord met betrekking tot de uitvoering van de Regionale Routekaart. Hiervoor zijn datagegevens uit 2018 en 2019 gebruikt. De bestuurlijke samenvatting hierover is vastgesteld. De conclusie was dat we goed bezig zijn op het gebied van hernieuwbare energie, maar dat we op gebied van energiebesparing en elektrisch vervoer meer moeten stimuleren. Deze boodschap is overgedragen aan de Groene Metropoolregio.

In het kader van de Regionale Routekaart zijn enkele regionale projecten uitgevoerd waaronder het stimuleren van bewustwording in de gebouwde omgeving (enquête uitgezet), het verduurzamen van bedrijventerreinen, en duurzaam/circulair inkopen (in regionaal verband).

Vijftien colleges van B&W hebben het door het door PFO vastgesteld regionaal ambtiedocument circulariteit in GWW sector vastgesteld. Daarna is het bijbehorend programma inclusief de begroting voor 2021 door het PFO vastgesteld.

Energie inkoop

Op het gebied van energie inkoop is besloten om de huidige leveringscontracten voor elektriciteit en aardgas te verlengen tot 1 januari 2023. Om het vergroenen van aardgas te verbeteren besloot het PFO om in 2021, een nieuwe aanbesteding voor aardgas in regionaal verband voor te bereiden.

Naar aanleiding van de boerenprotesten tegen de stikstofuitstoot heeft de provincie een Gelderse Maatregelen Stikstof aanpak georganiseerd. Hierover is in PFO regelmatig de stand van zaken gedeeld en input gevraagd voor gesprekken met de provincie.

RES

Tot slot stonden 3 extra PFO's in het teken van de Regionale Energie Strategie (RES) Arnhem Nijmegen. Deze RES is een verplichting in het kader van het nationaal Klimaatakkoord om 49% CO2 te reduceren in 2030. De werkorganisatie RES organiseerde deze PFO's en vele andere regionale bijeenkomsten (waaronder ruimte ateliers) voor de zestien deelnemende gemeenten (Montferland en Mook & Middelaar nemen deel in andere RESsen). Na vaststelling in het PFO Duurzaamheid is in januari 2020 de startnotitie RES door alle 16 gemeenteraden vastgesteld. In september 2020 hebben alle 16 colleges het concept bod RES 1.0 vastgesteld omdat deze uiterlijk 1 oktober 2020 moest zijn ingediend bij het Nationaal Programma RES. Ook alle reacties van gemeenteraden en andere stakeholders op het concept bod RES zijn meegestuurd. Vanaf oktober is de werkorganisatie gestart met de beantwoording van alle ontvangen reacties op het concept bod RES 1.0 en de verwerking daarvan in het definitief bod RES 1.0.

Het PFO heeft besloten om alle hierboven genoemde projecten voort te zetten via de opgave Circulaire regio van de Groene Metropoolregio.

PFO Economie

Coronacrisis

De regiogemeenten hebben onverwacht alle zeilen bij moeten zetten om de gevolgen van de coronacrisis te beteugelen. In het portefeuillehoudersoverleg economie deelden de wethouders hun zorgen over de gevolgen van de coronacrisis voor het lokale bedrijfsleven en hun ervaringen met de aanpak op lokaal niveau. Maar tegelijkertijd keken zij ook vooruit en bespraken wat nodig is om de regionale economie in de herstelfase een impuls te geven. De geïntensiveerde samenwerking wordt gezien als een belangrijke voorwaarde om te zorgen dat de regio weer sterk uit deze economisch crisis komt.

Economische ambities

In 2020 zijn weer stappen gezet in de concretisering van de drie regionale ambities die de portefeuillehouders economie hebben geformuleerd *op het gebied van 1. profilering, vitale binnensteden en vrijetijdseconomie, 2. arbeidsmarkt en 3. circulaire economie.*

Ad 1: In opdracht van de regio Arnhem Nijmegen is een regionale uitvoeringagenda opgesteld voor het Toeristisch Perspectief 2030. Het proces dat samen is doorlopen heeft de samenwerking in de regio op het gebied van Recreatie en Toerisme versterkt. De komende periode wordt benut om met partners de geformuleerde projecten uit te voeren, een gezamenlijke opdrachtverlening aan TVAN overeen te komen en de regio nog sterker te profileren.

Ad 2: er is een businesscase opgesteld voor een Skillshub waarbij gebruik wordt gemaakt van lopende- en nieuwe initiatieven die aansluiten bij de behoefte van het bedrijfsleven. Behoud en versterking van het arbeidspotentieel in onze regio vanuit een skills-gerichte oriëntatie staat hierbij voorop. Daarbij richt men zich niet alleen op werkzoekenden maar juist ook op het werk-fit houden van werkenden.

Ad 3: in de regio wordt goed aan de weg getimmerd op het gebied van circulaire economie. Alle regiogemeenten ondertekenden in december 2020 het manifest Circulaire Economie. Hierin wordt het bedrijfsleven aangespoord om het belang van een circulaire economie te onderkennen. Deze oproep kreeg gehoor getuige de medeondertekening door een aantal grote ondernemersorganisaties/-kringen in de regio. Als meest circulaire werklocatie van het jaar viel Synergiepark InnoFase in Duiven in de prijzen. Het synergiepark won de Circular Economy Award. Het zorgde ervoor dat de circulaire prijs, die jaarlijks door het vakblad BT wordt georganiseerd, in de regio blijft. Vorig jaar won het bedrijvenpark IPKW in Arnhem de award en in 2018 werd de regio Arnhem-Nijmegen als meest circulaire regio in Nederland uitgeroepen.

MKB-deal

In december kon een succes worden gevierd. Staatssecretaris Mona Keijzer kende de mkb-deal voor het project Sm@rtTogether aan de regio Arnhem Nijmegen toe. De regio krijgt de maximale bijdrage van €400.000 van het ministerie EZK. Daardoor kan de komende drie jaar een totale investering in het mkb van 1,6 miljoen worden gerealiseerd. De middelen worden ingezet om digitalisering bij enkele honderden midden- en kleinbedrijven te stimuleren.

The Economic Board (TEB)

Er wordt veel waarde gehecht aan de samenwerking in Triple Helix-verband die door de TEB wordt vormgegeven. De regio is door burgemeester Van Eert bestuurlijk in de Board vertegenwoordigd en draagt jaarlijks €1 per inwoner bij. Om te zorgen voor een goed verbinding met de regiogemeenten stond TEB in iedere PFO-vergadering op de agenda. In dit kader werd o.a. het Strategisch- en Tactisch Plan 2020-2025,

waarvan een investeringsagenda deel uitmaakt, besproken. De inhoudelijke focus ligt daarbij op de twee iconische clusters: Health, Hightech, Food én Energy. Ook de wijze waarop TEB in de Groene Metropoolregio vanaf 2021 wordt gepositioneerd kwam aan de orde.

Regionaal Programma werklocaties (RPW)

Om het aanbod aan bedrijvenlocaties in balans te brengen zijn er in 2018 afspraken gemaakt die vastgelegd zijn in het RPW. Eén van de afspraken betreft de monitoring van de terreinuitgifte om tijdig bij te kunnen sturen.

Begin 2020 kwam uit de cijfers naar voren dat als gevolg van positieve economische ontwikkelingen in de afgelopen paar jaar de uitgifte van grond op bedrijventerreinen was versneld. Daaruit is geconcludeerd dat de afgesproken schrapopgave kon worden gestopt.

Vervolgens is in de tweede helft van dit jaar een nieuw RPW 2021-2024 opgesteld. Na de bespreking in de laatste PFO-vergadering van 2020 is dit document met bijbehorende documenten aan alle colleges aangeboden ter vaststelling in de gemeenteraden.

In het nieuwe RPW staat dat na jaren van krimp er tot 2030 ruim 120 hectare ontwikkelruimte voor nieuwe bedrijfsskavels wordt gezien. Daarvan is 40 hectare bestemd voor grote logistieke bedrijven (XXL-logistiek), waarvoor de regio een aantal voorwaarden heeft geformuleerd. Indachtig de geformuleerde ambities voor de Groene Metropoolregio is in het RPW aangegeven aan welke duurzaamheidsaspecten nieuwe bedrijvenlocaties moeten voldoen.

PFO Mobiliteit

Dit is het laatste jaar van het reguliere portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit. Vanaf 2021 gaat het om de Regionale Opgave "Verbonden Regio".

Naast een overgang van een GO Regio Arnhem Nijmegen naar een GR "de Groene Metropoolregio", hadden we dit jaar ook te maken met de COVID 19 pandemie. Dat betekende o.a. dat 11 maart 2020 voorlopig de laatste fysieke bijeenkomst was van het portefeuillehoudersoverleg, de digitale portefeuillehoudersoverleggen zijn daarna snel opgepakt.

Het portefeuillehoudersoverleg Mobiliteit heeft ook dit jaar weer een aantal belangrijke onderwerpen besproken en besluiten genomen.

ALGEMEEN

- **Regionaal Mobiliteitsfonds en bestedingsplan**

Dit jaar is het Mobiliteitsfonds voor het eerst volledig gefinancierd door de Regiogemeenten. De gemeentelijke bijdrage is €1,30 per inwoner/gemeente.

De onderwerpen/studies die hierna genoemd worden zijn (grotendeels) gefinancierd vanuit het mobiliteitsfonds en overeenkomstig het bestedingsplan 2020.

- **POLIS conferentie december 2020 Regio Arnhem Nijmegen**

Van 7-10 december heeft de jaarlijkse internationale POLIS conferentie plaatsgevonden in onze Regio. In verband met COVID 19, geheel digitaal. De conferentie was een groot succes met meer dan 900 digitale deelnemers uit 46 landen. De conferentie heeft ons ondanks de beperkingen van COVID 19, goed op de kaart gezet. De Regio Arnhem-Nijmegen presenteerde tijdens Polis 2020 het programma 'Meet the Dutch'. Hierin werden vier actuele thema's behandeld: Mobility Hubs, Smart charging the city, Changing mobility behaviour en Creating a zero emission corridor. Aan de hand van praktijkvoorbeelden uit de regio konden deelnemers inspiratie opdoen over slimme en duurzame mobiliteitsoplossingen en het stimuleren van duurzaam mobiliteitsgedrag.

De Europese Polis conferentie 2020 over duurzame mobiliteit is afgerond met een topontmoeting tussen bestuurders verantwoordelijk voor mobiliteit en vertegenwoordigers van de Europese Unie. Ze gingen in dialoog om hun bijdrage aan de Green Deal te bespreken hoe de EU steden en regio's kan ondersteunen om nog beter te presteren. In totaal zetten 16 regio's en steden hun handtekening onder de Urban Green-Deal-Makers Pledge, waaronder wethouders Timens namens de regio Arnhem Nijmegen. Daarin beloven ze zich volledig in te zetten om rond 2030 een emissiereductie van 55% te bereiken door de verschuiving naar duurzame stedelijke mobiliteit te versnellen. De Europese coronaherstelfondsen zijn daarbij cruciaal.

- **Mobiliteitsvisie provincie**

Als Regio hebben we gereageerd op de mobiliteitsvisie van de provincie. We hebben in deze reactie onze zorgen geuit over o.a. spoorontwikkelingen, het OV en de financierbaarheid van projecten (fiets, hubs, verkeersveiligheid e.d.).

Samen met ons eigen Mobiliteitsbeleid (o.a. het Ambitiedocument Duurzame Mobiliteit en Bereikbaarheid) zal de provinciale Mobiliteitsvisie gebruikt worden als opmaat vanuit Mobiliteit voor het in 2021 af te sluiten Bestuursaccord met de provincie.

- **Notitie Landbouwverkeer**

Door nieuwe wetgeving werden gemeenten geconfronteerd met landbouwverkeer op wegen, waar dat voorheen niet mogelijk was. De Regio heeft een coördinerende rol vervuld en geïnventariseerd waar de betreffende gemeenten (de problemen spelen niet overal in onze regio) tegenaan zijn gelopen door deze nieuwe wetgeving. Op basis van deze inventarisatie wordt het gesprek met de provincie in 2021 aangegaan.

SPOOR

- Spooragenda/ OV Toekomstbeeld 2040.

De Regio is via de landsdelige en landelijke "spoortafels" nauw betrokken bij de totstandkoming van het Toekomstbeeld OV 2040. Hierin geeft het Rijk aan wat kansrijke spoorcorridors en verbindingen zijn op de wat langere termijn, dat wil zeggen na 2030. Een van die kansrijke spoorcorridors is de zogenaamde "A12 corridor" (Utrecht-Arnhem-Duitse grens). Het gaat hierbij om personenvervoer (internationale (ICE Frankfurt en ICE Berlijn), nationale (6-8 intercity's) en regionale treinen) en goederenvervoer (Noordtak Betuweroute mogelijk via Arnhem).

Langs deze "A12" spoorcorridor liggen ook een aantal belangrijke Verstedelijkingslocaties uit de Woondeal/Verstedelijkingsstrategie met de Regio Arnhem Nijmegen, waaronder Arnhem Oost (10.000 woningen). De lobby richting het ministerie van I&W is door onze Regio in 2020 gestart en we gaan dat in 2021 verder oppakken met andere belangrijke partners langs de A12 corridor (bijvoorbeeld de Vervoerregio Amsterdam, G4, provincies Gelderland, Utrecht, NS en NS Internationaal, Regio's Foodvalley en Achterhoek, The Economic Board).

De lobby richting I&W richt zich op

- Het geven van rijksprioriteit aan een integrale gebiedsontwikkeling A12 corridor Utrecht-Arnhem-Duitse grens
- Het verbeteren van de huidige ICE naar Frankfurt en op een nieuwe ICE verbinding (Berlijnlijn) via Arnhem (ook als duurzaam alternatief voor het vliegverkeer)
- Het realiseren van een ongelijkvloerse kruising bij spoorknoop Oost in combinatie met de ontwikkeling van de verstedelijkingslocatie Arnhem Oost
- Een Noordtak Betuweroute die niet via Arnhem loopt i.v.m. aantasting leefbaarheid in Arnhem (en omliggende kernen) en het belemmeren van de woningbouwlocatie Arnhem Oost.
- Mogelijke bijdragen aan de A12 vanuit het Groeifonds (of EU fondsen)

Daarnaast vinden belangrijke lobbywerkzaamheden ook plaats rondom de woondeal en verstedelijkingsstrategie (ministerie BZK en I&W, waarbinnen getracht wordt geld voor een goede bereikbaarheid van nieuwe woningbouwlocaties te ontvangen).

De regionale samenwerking voor "spoor" is geborgd in de *kopgroep spoor* (6 gemeenten) die een aantal keer per jaar samenkomt ter voorbereiding en advisering van het PFO, de spoortafels en het ambtelijk overleg.

HOOFDWEGENNET

- Studie Zuid- en Westflank Nijmegen

Deze studie, uitgevoerd in samenwerking met de provincie Gelderland is dit jaar afgerond.

- Studie A12 Arnhem Oost-Duitse grens

Deze studie "minder hinder A12" uitgevoerd in samenwerking met o.a. Rijkswaterstaat is inmiddels ook afgerond en wordt begin 2021 geaccordeerd door het BOM. Om de filedruk op de A12 te verminderen zijn aantal maatregelen voorgesteld, waaronder gedragsmaatregelen, maar ook voorstellen die meer in ruimtelijk vlak etc (BOM jan)

OV

- OV Concessie 2023

De provincie heeft de OV concessie 2023 (nieuwe aanbesteding) voor 2 jaar stilgelegd in verband met COVID 19. Voorafgaand aan deze stillegging heeft de Regio in het kader van het programma van Eissen, wensen vanuit de regiogemeenten aangegeven t.a.v. het toekomstig OV.

- Basismobiliteit

De Regio heeft in een studie onderzocht hoe de basismobiliteit verbeterd zou kunnen worden. "Dit heeft het rapport "Mobiliteit op Maat" opgeleverd. De provincie heeft helaas het voorstel van de Regio niet overgenomen en gekozen voor een halte taxisysteem (HUB taxi).

VERKEERSVEILIGHEID

- SPV 2030 (Strategisch Plan Verkeersveiligheid)

Subsidieregeling van het Rijk voor projecten die verkeersveiligheid verbeteren in gemeenten. De Regio heeft hierbij een coördinerende rol vervuld. Veel Regiogemeenten hebben projecten ingediend voor cofinanciering. Bijna alles is gehonoreerd door het ministerie. Totaal is er voor 5 mln binnengehaald voor onze regio

- Verkeersveiligheidsagenda

Eind 2020 is er in alle regiogemeenten in opdracht van de Regio een risicoscan uitgevoerd. Mede op basis hiervan zal in 2021 een verkeersveiligheidsagenda opgesteld worden voor 2021 e.v. Daarnaast hebben wij een tweetal studies uitgevoerd naar schoolroutes en 30 km/h binnen bebouwde kom.

FIETS

In 2020 is volop uitvoering gegeven aan de uitwerking van aantrekkelijk *regionaal (snel)fietsnetwerk*. Basis daarvoor is de *Samenwerkingsagenda Fiets Arnhem Nijmegen* en de werkagenda uit december 2019. In 2020 hebben we de plannen voor 4 kansrijke snelfietsroutes een stap verder weten te brengen. Dat is gelukt, onder andere voor de beoogde SFR Westflank, met als voorlopig hoogtepunt nieuwe bestuurlijk afspraken met betrokken gemeenten en provincie. In het vierde kwartaal is veel energie gestoken in de opzet van de nieuwe *meerjarige regionale werkagenda fiets*, waarbij we alle 18 gemeenten hebben geconsulteerd. De regionale samenwerking voor fiets is geborgd in de *kopgroep fiets* (6 gemeenten) die 6 keer per jaar samenkomt om het PFO en ambtelijk overleg van plannen en uitwerkingen te voorzien.

SLIM EN SCHOON ONDERWEG

Door corona moest een aantal projecten van Slim & Schoon Onderweg een andere invulling krijgen of ze werden vertraagd, toch is veel werk verzet. Vanuit communicatie is de website vernieuwd en de campagne Zo Werkt Het uitgevoerd. De mobiliteitsmakelaar heeft bij 38 werkgevers mobiliteitsonderzoek (postcodescans, enquêtes) uitgevoerd, en organiseerde voor 53 werkgevers mobiliteit gerelateerde acties (o.a. een beweegchallenge in Nijmegen en e-bike probeeracties). Ruim 2.800 werknemers namen deel aan die mobiliteitsacties. De logistiek makelaars hielpen ondernemers en overheden bij (het voorbereiden van) het slimmer en schoner maken van de logistiek. Zij hebben contact gehad met 120 bedrijven. Bij 30 bedrijven zijn activiteiten in uitvoering gebracht, zoals het inzetten van een EV-scan, gebruik van platformen, voorbereiding van een subsidie e.d. De campussen Arnhem en Nijmegen werden geholpen bij het corona-proof opstarten, de samenwerking wordt in 2021 uitgebouwd. Voor Anders Reizen A12 zijn vele acties uitgezet en maatregelen voorbereid die in 2021 worden uitgevoerd, als de samenleving na corona weer op gang komt. Het Slim Spitsen project Waalbrug heeft geleid tot structurele gedragsverandering en met de implementatie van 13 eHUBS in Arnhem en Nijmegen heeft de regio de eerste ervaringen opgedaan met elektrische deelmobiliteit. Ook is gewerkt aan een visie op logistieke hubs in de steden en regio. Voor de digitaliseringsopgave van mobiliteitsdata is een Plan van Aanpak goedgekeurd en een coördinator aangesteld die dit project vanaf januari 2021 gaat trekken.

PFO Wonen

2020: De regio als één woningmarkt

Wonen heeft met het sluiten van de Woondeal regionale prioriteit gekregen. De aankomende jaren moeten woningbouwprojecten versneld tot uitvoer worden gebracht. Er is veel voor nodig om dat te realiseren. 2020 heeft in het teken gestaan om daar als regio voorzieningen voor te treffen.

Woondeal en uitvoeringsplan

Op 4 maart 2020 werd de Woondeal regio Arnhem-Nijmegen ondertekend met een steunverklaring van belangrijke private en maatschappelijke partners. De woningbouwopgave bestaat uit het bestaande woningtekort terugdringen tot 2% in 2030 (35.000 woningen). Om deze opgave te realiseren is een uitvoeringsplan opgesteld en zijn gemeenten aan de slag gegaan met de uitbreiding van hun plancapaciteit naar 130% van de behoefte.

Woningcorporaties hebben voor de bouw van ruim 4.000 woningen in de regio een beroep gedaan op de Regeling Vermindering Verhuurderheffing. Door binnen twee jaar te starten met de bouw van deze woningen ontvangen zij €25.000 korting per woning. De gemeente Nijmegen heeft twee aanvragen voor Woningbouwimpulsgelden gedaan: voor het stationsgebied en voor de Winkelsteeg (Kanaalzone). Daarnaast is er €5 miljoen aan de regio toegekend voor de (flexibele, tijdelijke) huisvesting van kwetsbare groepen. Deze middelen worden in ieder geval in de gemeenten Arnhem en Nijmegen ingezet. Om gemeenten te ondersteunen met extra ambtelijke capaciteit en kennis hebben het Rijk en de provincie middelen beschikbaar gesteld. De cofinancieringsregeling van de provincie is van kracht. De vliegende brigade / flexpool wordt uitgewerkt en is het eerste kwartaal van 2021 beschikbaar.

Animatiefilm Woondeal

De animatiefilm staat op regioan.nl/woondeal.

Publiek private Tempotafels

In de tweede helft van het jaar zijn de publieke private Tempotafels die uitvoering geven aan de Woondeal van start gegaan. Voor de versnellingsopgave zijn de meest kansrijke woningbouwprojecten in kaart gebracht. De regionale woningmarktmonitor brengt de woningmarktontwikkeling in beeld. Deze monitor kijkt terug en geeft daarmee inzicht in de voortgang. Daarnaast toont de monitor toekomstige ontwikkelingen.

Om de betaalbaarheid te waarborgen en tegelijkertijd in te zetten op versnelling en circulariteit, zijn de toepassing van innovaties als conceptueel bouwen en industrialisatie verkend.

Huisvesting specifieke doelgroepen

De aandacht voor de huisvesting van specifieke doelgroepen groeit op regionaal niveau. Ervaring en kennis zijn gedeeld en wordt bekeken wat er nodig is om tot realisatie van woonruimte voor de verschillende doelgroepen te komen. Voor de huisvesting van arbeidsmigranten zijn afspraken gemaakt over het opstellen van een regionaal beleidskader. Daarnaast is er regionaal afstemming over standplaatsenbeleid voor woonwagens.

Stikstof

De regio ligt dichtbij Natura 2000 gebieden, waar de kritische depositiewaarde voor stikstof van veel habitattypen wordt overschreden. De in de Woondeal opgenomen projecten hebben voorrang gekregen in de aanvragen voor stikstofdepositieruimte. Begin 2021 start een regisseur Stikstof die namens de regio met de provincie afspraken maakt over het pakket Gelderse Maatregelen Stikstof. Met de ontwikkeling van circulaire en natuur-inclusieve woningbouw wordt bijgedragen aan verminderen stikstofdepositie (en vergemakkelijken vergunningverlening).

Verstedelijkingsstrategie

Ruimte is schaars. Om de groeiopgave (60.000 woningen tot 2040) goed en zorgvuldig vorm te geven in samenhang met de met landbouw, natuur, water, bereikbaarheid, duurzame energie, energie & klimaat wordt samen met de regio Foodvalley een verstedelijkingsstrategie opgesteld. In oktober 2020 hebben 26 gemeenten en 2 provincies ingestemd de contourennotitie dat de bouwstenen en uitgangspunten voor deze strategie beschrijft. In een ontwerpend onderzoek zijn drie verschillende toekomstvarianten uitgewerkt. Om gezamenlijk de juiste keuzes te maken richting een volwaardige verstedelijkingsstrategie, worden in de komende periode de vier bouwstenen verder uitgewerkt en aangescherpt.

Training Woonbeleid

In 2020 hebben beleidsmedewerkers Wonen en enkele collega's in het Sociaal domein de driedaagse training Woonbeleid gevolgd. Een training op maat georganiseerd door de VNG Academie samen met Platform 31.

Subregionale Woonagenda's

De drie subregio's geven uitvoering aan de subregionale woonagenda's. Naar aanleiding van de Woondeal hebben de subregio's hun Woonagenda herijkt.

Het portefeuillehouders overleg Wonen en het ambtelijk platform Wonen zijn in 2020 viermaal bijeen geweest. Een afsluitend overleg voor beide gremia staat gepland voor het eerste kwartaal 2021. De Woondeal regio Arnhem-Nijmegen en de Verstedelijkingsstrategie Arnhem Nijmegen Foodvalley gaan onderdeel uitmaken van de Groene groei regio.

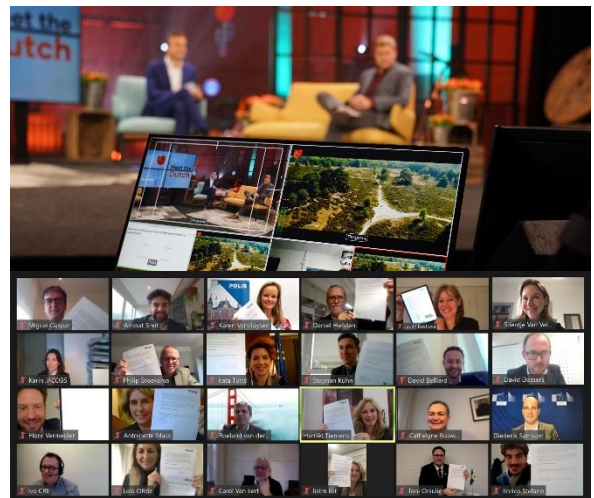
Bureau Brussel

Hoogtepunten en resultaten

Met het toewerken naar én een nieuwe regionale organisatie, én de nieuwe Europese periode 2021-2027, was 2020 een jaar van de winkel open houden tijdens de verbouwing en lockdown. In dit verslag geven we een inkijk in de resultaten die hierin geboekt zijn aan de hand van een aantal voorbeelden. 2020 was ook voor Bureau Brussel een uitdagend jaar in tijden van Covid-19 en aflopende EU fondsen. Ook in Brussel ging alles digitaal, wat toch flinke impact dreigde te hebben op samenwerkingskansen, partnerschappen en ontmoeting.

Profilering

Toch was dit hét jaar waarin we ons alvast als Groene Metropoolregio hebben geprofileerd, met name ten aanzien van duurzame mobiliteit tijdens de Polis conferentie in december 2020 vanuit de regio. Met [meer dan 900 deelnemers](#), veel Europese zichtbaarheid van de regio, en het aannemen van de Polis [Pledge](#) door 19 regio's in aanwezigheid van de Europese Commissie zijn veel van de doelstellingen behaald. Zo is actief opgeroepen Europese herstellfondsen ook voor duurzame verbindingen in te zetten. Tijdens de conferentie zagen we veel betrokkenheid van de hele regio, iets wat ook in uiting kwam tijdens de **European Week of Regions and Cities**. In de digitale editie van dit jaar heeft met name **NextGarden** / Lingewaard zich sterk gepresenteerd, samenwerking andere Europese regio's opgezocht, en zo voorgesorteerd voor Europese projecten. We zijn dus dankbaar voor alle flexibiliteit in de regio, waardoor het ook 'vanuit huis' gelukt is ons Europees te profileren.

Partners

Profilering leidt tot samenwerking, zeker met Europese partners die de regio niet van nature vinden. De Polis conferentie heeft tot een sterkere samenwerking met meer dan 80 Europese regio's en steden op mobiliteit geleid. Dit schept een goede basis voor meer activiteiten op 'verbonden regio', bijvoorbeeld door betere aansluiting op de Europese corridors (internationale treinen en binnenvaart). In 2021 geven we hier een vervolg aan. Ook in een ander netwerkverband, ERRIN, is actief bijgedragen aan de inzet op de Europese TEN-T vervoer corridors: we verwachten nu dat Europese regelgeving en funding beter gaat aansluiten bij initiatieven van de regio als de A12 spoorcorridor, Energy Hubs en schone binnenvaart.

Ook is de samenwerking met andere Energy regio's verstevigd, met name in het European Hydrogen Valleys Platform. Dit heeft ook al geleid tot eerste projectresultaten.

Niet alleen Europese partners, maar ook regionale partners zijn verder aangehaakt, geadviseerd en geïnformeerd over Europese kansen. Niet alleen de clusters rondom the Economic Board, maar ook organisaties als Royal Eijkelkamp (advies en netwerk EU aanvraag), Foundation for Global Goals (Rheden), Radboud Universiteit, Rijnstate, Van Hall Larenstein en bedrijven als NedStack.

Europese public affairs gebeurt ook steeds meer in Oost Nederlands verband. Met 'Think East Netherlands' gaat ook Oost-Nederland met steun van de twee provincies en Oost NL actief in samenwerking met ons aan de slag op de Bureau Brussel thema's Energy, Health High Tech en Circular. Begin 2021 leidt dit tot een Strategische Innovatie en Investeringsagenda, waarmee we gezamenlijk voor EU fondsen kunnen gaan.

Desalniettemin bleek 2020 een lastig jaar voor Europese partnerschappen. Bureau Brussel is normaal gesproken bij uitstek in staat om vanuit Europese ontmoeting kansen voor de regio op het spoor te komen. We zijn dus blij dat we wel hebben kunnen voortbouwen op bestaande partnerschappen.

Projecten

Ook is de regio er in geslaagd regionale aanvragen bij de EU van de grond en goedgekeurd te krijgen. Het huidige portfolio van projecten gaat om minstens 5,8 mln baten, tegen 1,5 miljoen kosten (+ 10 miljoen baten voor regionale partners). Op schone scheepvaart (ET Transshipment Hub), zorginnovatie (dRural) en waterstof hebben we projecten goedgekeurd gekregen. In totaal is er ca. 80 miljoen euro in de regio geland afgelopen jaar (401,3 mln sinds 2014). Dit is geen direct 'Bureau Brussel resultaat' maar wel wat we faciliteren en waar we voor pleiten in Brussel en regio. Ook dit jaar was er in meer dan de helft van de gevallen niet alleen sprake van Europees geld, maar ook bijbehorende Europese samenwerking. Relaties met Europese regio's en andere stakeholders zijn hiervoor onontbeerlijk.

In 2020 is een effect dat we hebben gezien dat Europese projectontwikkeling heeft geïnspireerd en initiatieven in de regio van de grond heeft helpen krijgen. In minstens twee gevallen kon een Europese kans in eerste instantie niet opgepakt worden door gebruik aan ruimte en capaciteit in de regio. Ondertussen zien we zowel op voedselstrategie (feed the city) als op elektronica hub (repair economy) concrete projecten in de regio, waar helaas de EU samenwerking en subsidie nog te vroeg voor kwam.

Desalniettemin, deden zich zoals verwacht minder specifieke projectenkansen voor, met name door de aflopende EU fondsenperiode. Daarom hebben we in 2020 ons voornamelijk gefocust op lobby voor de nieuwe Europese fondsen, met het nieuw Meerjarig Financieel Kader dat in 2021 van start gaat.

Doorontwikkeling

Maar 2020 stond uiteraard ook voor een groot deel in het teken van het regionale versterkingsproces richting de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Vanaf de zomer zijn we als Bureau Brussel ook begonnen met de voorbereiding van de nieuwe Public Affairs Strategie. In de Regionale Agenda zijn specifiek activiteiten op lobby benoemd. Dit wordt gevat in een 'Public Affairs Strategie'; de Groene Metropoolregio wil een sterke samenwerking, lobby en positie met het Rijk, EU en Duitsland.

Voor 2021 worden nieuwe Bureau Brussel activiteiten meegenomen in de nieuwe Public Affairs Strategie van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Praktisch betekent dit dat de thema's Energy, Mobiliteit, Health High Tech, Circulaire Economie blijven staan uit het [jaarplan 2020](#). De precieze inzet wordt nu bijgewerkt, op basis van de invulling van de regionale opgaven. Hier verwachten we veel Europese kansen en sterkere regionale voeding. Naar een Europese Groene Metropoolregio!

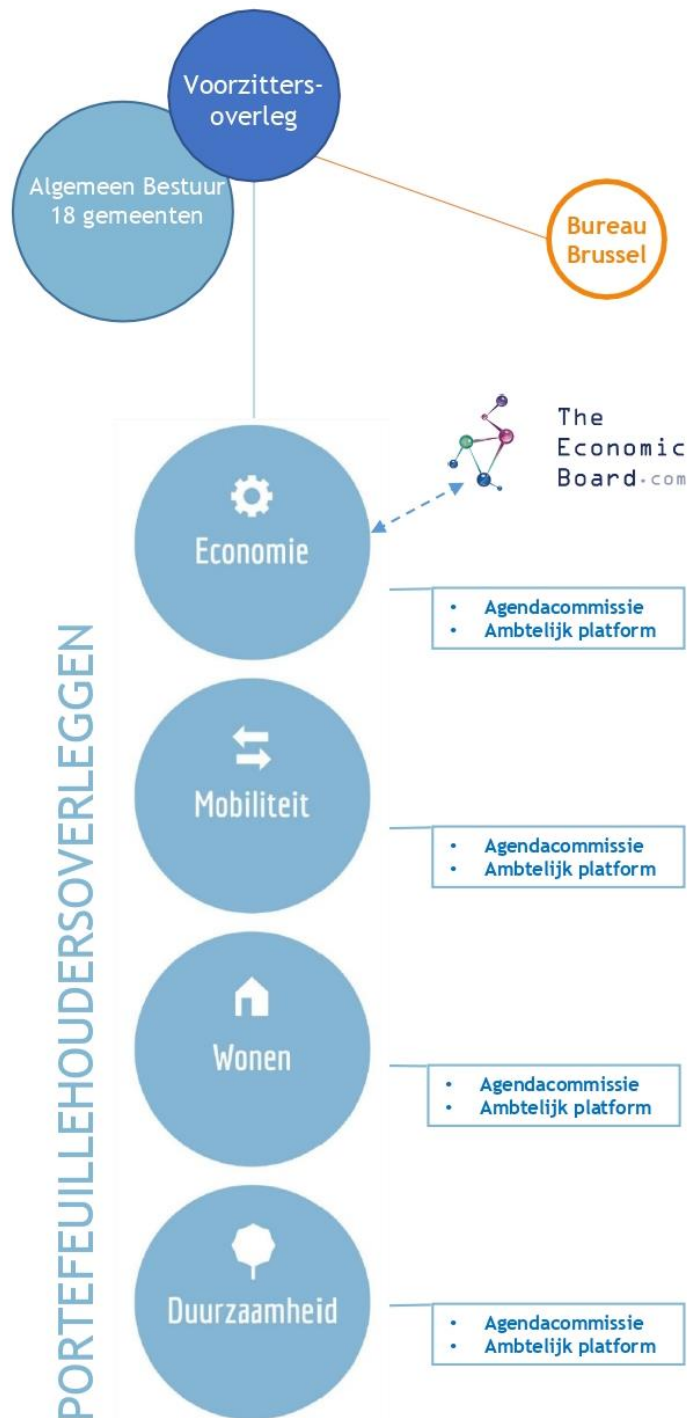
Bijlage 1 Organogram

Inrichting van het Gemeenschappelijk Orgaan Regio Arnhem Nijmegen

Provincie

Rijk

Europa

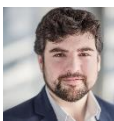
Bijlage 2 Het regioteam

Henk van den Berg
Secretaris

Rachel Drosterij
Managementassistent &
Communicatie

Arnout Smit
Bureau Brussel
Adviseur Europese Zaken

Geert Ritsema
Bureau Brussel
Adviseur Europese Zaken

Maaïke Mulder
Ondersteuner
Versterkingsproces

Ferit Bahceci
Bureau Brussel
Trainee

PFO-secretarissen

Patrick Aelmans
PFO Duurzaamheid

Yvonne Hazelaar
PFO Economie

Suzanne Hesseling
PFO Mobiliteit

Elke Dreier
PFO Wonen

